Která z následujících vět není zapsána pravopisně správně?

- [A] Kamarádovy sluneční brýle se mi líbí.
- [B] Sousedovi děti mají pěkný vztah k přírodě. • [C] Dědečkovy výrazné rysy zdědili oba jeho
- [D] Spolužákovi rodiče byli ve sboru dobrovolných hasičů.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 2-4

(1) To vám byl šok! V parku u potoka zkřížila mi cestu holka mnohooká.

(2) Pěkná, podle mého gusta (těch očí byl fakt kopec!). Koukám, že má i ústa, a tak isme dali pokec

(3) O kytkách, o poezii pokecali jsme mile, i o tom, jak řešila by, muset tak nosit brýle

(4) Je to fajn, znát se s holkou, co má tak hodně očí. Jen kdvž ji něco rozpláče. celého vás to zmočí.

(T. Burton, Holka mnohooká, upraveno)

TEXT 2

Rýmové echo vzniká, když se v jedné sloce vyskytují verše, které se rýmují a zároveň končí různými slovy, z nichž jedno celé je obsaženo v tom druhém. Délka samohlásek ve slovech, která se rýmují, nemusí být stejná.

Příklady: pod ledem – pohledem; jižních – při žních: polámalo – oral málo: Dana – vdaná.

2 Které z následujících tvrzení odpovídá TEXTU 1?

- [A] Mnohooká holka a ten, kdo v textu promlouvá, spolu hovořili nejméně o třech tématech
- [B] Ten, kdo v textu promlouvá, byl docela zaskočen tím, že mnohooká holka má očí tolik jako
- [C] Mnohooká holka a ten, kdo v textu promlouvá, byli předem domluveni, že se spolu sejdou v parku.
- [D] Ten, kdo v textu promlouvá, byl celý mokrý od slz mnohooké holky, protože ji na konci rozhovoru rozplakal.

3 Které z následujících tvrzení o TEXTU 1 je pravdivé?

(Úlohu řešte na základě informací uvedených v TEXTU

- [A] Rýmové echo se vyskytuje jak v druhé sloce, tak ve čtvrté sloce. • [B] Rýmové echo se nevyskytuje ani v druhé sloce,
- ani ve čtvrté sloce. • [C] Rýmové echo se vyskytuje v druhé sloce,
- nikoli však ve čtvrté sloce.
- [D] Rýmové echo se vyskytuje ve čtvrté sloce. nikoli však v druhé sloce

4 Které z následujících tvrzení o slově podtrženém v TEXTU 1 je pravdivé?

(Posuzované větv isou gramaticky správné.)

- [A] Slovo fakt je v textu ohebným slovem a má stejný význam jako ve větě Předložil nám zajímavý
- [B] Slovo fakt je v textu neohebným slovem a má stejný význam jako ve větě Předložil nám zajímavý
- [C] Slovo fakt je v textu ohebným slovem a má stejný význam jako ve větě Domácí práce, hlavně žehlení, ho fakt nebaví
- · [D] Slovo fakt je v textu neohebným slovem a má stejný význam jako ve větě Domácí práce, hlavně žehlení, ho fakt nebaví

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 5

Vážený pane učiteli,

ráda bych si s Vámi domluvila schůzku ohledně individuálního studijního plánu pro svou dceru Evu Schopnou ze 7, C. Navrhněte prosím termín. časově se Vám mohu přizpůsobit.

Mahulena Schopná

Paní Schopná by chtěla svůj e-mail upravit tak, aby byl zdvořilý a zároveň měl všechny náležitosti, které má e-mail mít. Co by bylo nejvhodnější udělat?

- [A] doplnit do e-mailu jméno a příjmení učitele
- · [B] použít v e-mailu jiné oslovení, a to Milý pane učiteli • [C] dodat do e-mailu závěrečný pozdrav, např. S
- pozdravem • [D] uvést v e-mailu důvody žádosti o individuální
- studiiní plán

6 Přiřaďte k jednotlivým tvrzením (6.1-6.3) odpovídající větu (A-E).

(Žádnou možnost z nabídky A-E nelze přiřadit víckrát než jednou.)

6.1 Ze všech podtržených slov pouze to první není užito ve správném tvaru 6.2 Ze všech podtržených slov pouze to 6.3 Ze všech podtržených slov pouze to třetí není užito ve správném tvaru

- [A] Toto jezero <u>ledovcového</u> původu je <u>proslulou</u> svou teplotou, <u>dosahující</u> jen asi šesti stupňů.
- [B] Postupně se z koníčku provozovanému výhradně ve volném časem stane tvoje nová
- [C] Po divadelním <u>představením</u> nejspíš zajdeme do místní kavárny, vyhlášené skvělými zákusky.
- [D] Tomuto projektu podporovaného všemi členy rady je zapotřebí věnovat dostatek pozornost.
- [E] Podle mnohých příbuzných je otcova dlouhodobá únava nejspíše způsobena jeho přepracování.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 7–10

Ještě před sto lety <u>bylo jasným králem psacích</u> potřeb plnicí pero. V 2. polovině minulého století však bylo z trůnu sesazeno perem kuličkovým neboli propiskou.

Předchůdci propisky, tedy první pera s postupně dávkovaným inkoustem, pocházejí už z konce 19. století. Tato pera ovšem měla zásadní nedostatky: často vysychala nebo z nich vytékal inkoust. První prototyp funkčního kuličkového pera vyrobil až maďarský vynálezce László Bíró v roce 1931. Inspirovaly ho prý děti, které hrály kuličky na chodníku plném kaluží. Rok před začátkem druhé světové války^[1] musel Bíró kvůli svému židovskému původu opustit Maďarsko. Po dvouletém pobytu v Paříži se vydal za oceán a usadil se v Argentině, kde úspěšně <u>rozjel výrobu</u> kuličkových per.

Zprvu si propisku rozhodně nemohl dovolit každý – byla totiž dost drahá. Když americký podnikatel Milton Reynolds začal v polovině 40. let vyrábět propisky podle Bíróovy technologie rozvinuté v Argentině, jednu prodával za 12 amerických dolarů. Za **takový** peníze mohl tenkrát člověk pořídit 300 litrů benzínu, za cenu pěti Revnoldsových propisek se dokonce v roce 1945 dal v USA na měsíc pronajmout slušný dům. Naštěstí již začátkem 50. let byly v obchodech k dostání levné a přitom spolehlivé propisky.

Tajemství propisky spočívá v hustém rychleschnoucím inkoustu a zejména v malinké kuličce, umístěné na jejím hrotu. Tato kulička, vyráběná například ze slinutého karbidu^[2], se při psaní otáčí, inkoust z náplně se tak rovnoměrně rozvádí po jejím povrchu a zanechává na papíře stopu. Na steiném principu funguie i keramické

(www.stoplusjednicka.cz; zoom.iprima.cz,

7 Rozhodněte o každém z následujících tyrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N). 7.1 Část druhé světové války strávil László Bíró v Paříži.

- 7.2 V roce 1945 bylo v USA možné pronajmout si na měsíc dům za méně než 100 amerických dolarů 7.3 Součástí některých propisek je kulička vvrobená z materiálu, který sepoužívá imo jiné na hroty protipancéřových střel. 7.4 László Bíró vyrobil svůj prototyp funkčního kuličkového pera v jiném století,než ve kterém vznikla první pera s postupně dávkovaným inkousten
- 1. Druhá světová válka probíhala v letech 1939-1945.
- 2. Slinutý karbid je velmi tvrdý materiál používaný na hroty protipancéřových střel, ve šperkařství, při výrobě břitů ai.

8 Na kterou z následujících otázek <u>nelze</u> pravdivě odpovědět URČITĚ ANO?

(Při řešení úlohy vycházeite pouze z informací obsažených ve výchozím textu a z toho, iak isou v něm předkládány.)

- [A] Byl Bíróův prototyp funkčního kuličkového pera inspirován dětmi, které hrály kuličky?
- [B] Byl Bíróův židovský původ důvodem, proč tento vynálezce musel odejít z Maďarska?
- [C] Bylo vysychání prvních per s postupně dávkovaným inkoustem jedním z jejich zásadních nedostatků?
- [D] Bylo možné již v padesátých letech minulého století koupit levné a přitom spolehlivé kuličkové

9 Které z následujících tvrzení o slovních tvarech tučně vyznačených ve výchozím textu je pravdivé?

- [A] Tvar každý i tvar takový jsou v tomto textu • [B] Tvar každý i tvar takový jsou v tomto textu
- nespisovné. [C] V tomto textu je tvar každý spisovný a tvar
- takový je nespisovný [D] V tomto textu je tvar každý nespisovný a tvar
- takový je spisovný. 10 Ve kterém z následujících úseků
- podtržených ve výchozím textu se vyskytuje podstatné jméno užité ve 4. pádě?
- [A] tajemství propisky spočívá
- [B] roziel výrobu kuličkových per [C] bylo jasným králem psacích potřeb
- [D] inkoust z náplně se tak rovnoměrně rozvádí
- 11 Ke každé z následujících podúloh (11.1 a 11.2) napište současn (tj. ne zastaralé) spisovné slovo, které odpovídá zadání a není vlastním jménem 11.1 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného jednoslabičné, je příbuzné se slovem LŽIVÝ a skloňuje se podle vzoru MUŽ. 11.2 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je zné se slovem ZAMÉST, skloňuje se podle vzoru STAVENÍ a obsahuje předponu

12 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N). 12.1 Ve vysokých horách na kraji království kdysi žili zvláštní bytosti 12.2 Kvůli dlouhodobému suchu se nesmí plýtvat pitnou vodou ze studní. 12.3 Při některých z dnešních cviků mě pěkně potrápily ztuhlé ramenní svaly

12.4 Papírové telefoní seznamy už z

pravopisně správně.)

ny českých domácností dávno zmizely 13 Vypište z každé z následujících vět (13.1 a 13.2) základní skladební dvojici. (Základní skladební dvojice musí být zapsány

13.1 Za jiných okolností by dálkový autobus m cesty nenabral takové zpoždění. 13.2 Ochota naslouchat a schopnost efektivně řešit různé problémy patří k základní výbavě dobrého vedo

14 Seřad'te jednotlivé části textu (A-F) tak, aby byla dodržena textová návaznost.

- [A] "Nemyslím si, že zde naleznete něco nadpřirozeného," odpoví mu žena, zatímco její perfektně upravené nehty cyakají po klávesnici. "Paříž je město umění, kultury a historie." Potom nám podá klíče.
- [B] "Ach tak," řekne recepční, "vy jste ti... hledači duchů." Vysloví to tak pochybovačně, že se mi sevře žaludek a cítím, jako by mi hořely tváře.
- [C] "S tebou není žádná zábava," zašklebí se na mě Jacob a pak se oba zvolna vydáme za mými rodiči, kteří už po schodech pospíchají k našemu pokoji. · [D] Přesně v ten okamžik, kdy si je od ní táta bere
- se Jacobovi podaří poslat jeden porcelánový hrneček směrem ke kraji skříňky. Natáhnu se a zachytím ho, aby nespadl. "Ty jsi ale ošklivý duch." zašeptám.
- [E] "Vítejte v hotelu Valeur," usměje se žena na recepci, "co vás přivádí do našeho města?" "Jsme tu pracovně," odvětí táta. Máma dodá: "Natáčíme televizní pořad o paranormálních jevech."
- [F] "Koukám, že tu máme skeptika," šeptne mi Jacob a hned se začne rozhlížet po něčem, co by mohl rozbít. Jeho pozornost upoutá skříňka s nápoji. Střelím po něm varovným pohledem a rtv naznačím slovo ne. Táta dál pokračuje v rozhovoru s recepční: "Vyšetřujeme tu jeden zajímavý případ."

(V. Schwabová, Tunel kostí, upraveno)

15

15.1 Navzdory jeho naléhání nabídku odmítla. Podtržený úsek upravte tak, aby z věty jednoduché vzniklo spisovné a pravopisně i gramaticky správné souvětí obsahující celkem dvě věty. Význam původní věty jednoduché musí zůstat zachován.

15.2 Zakázal mi , abych sbírala houby Podtržený úsek upravte tak, aby ze souvětí vznikla spisovná a pravopisně i gramaticky správná věta jednoduchá. Význam původního souvětí musí zůstat

(Nově vzniklé větné celky musí obsahovat všechny původní informace a nesmí obsahovat žádné informace navíc, např. že ide o iedovaté houby.)

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOZE 16

TEXT 1

- 1. zbabělý král
- 2. drobná komplikace 3. dospělý pacient
- 4. veselý zármutek
- 5. identické dvojče
- 6. ironický smích
- 7. štědrý skrblík 8 nozdní odnoledne
- 9. amatérský kutil
- 10. malá vyvýšenina
- 11. nesobecký egoista 12. pomíjivý okamžik
- 13. šílený vědec 14. arogantní tón
- 15. roztomilý popleta

TEXT 2

Slovní spojení typu A je spojení takových slov, jejichž význam se navzájem vylučuje, např. zručný nešika, běžný unikát.

Slovní spojení typu ${\bf B}$ je spojení takových slov, jejichž význam se navzájem nevylučuje, např. hrozný nešika, evropský unikát,

tvpu A a napište jejich ČÍSLA. Čísla od sebe zřetelně oddělte čárkou. (Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného čísla,

16 Najděte v TEXTU 1 tři slovní spojení

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

tak zapsání jakéhokoli čísla, které neodpovídá zadání.)

Reprezentační tým českých volejbalistů zaznamenal nevýdaný úspěch, když porazil Španěly a postoupil do finále. Boj o zlatou medaily byl napínavý. Zpočátku byli čeští hráči spíše opatrní, proto se první set odehrál ještě v italské režii. Od druhého setu už ale naši nedovolili svým soupeřům ze slupné Itálie výrazněji zasáhnout do hry a ubírali se přímo za vítězstvím. Dvoumetroví hráči Novotný s Vaňkem se odráželi z dřevěné podlahy jako z trampolíny a smněle protivníka zasypávali drtivými smečemi, zezadu je svým bezchybným podáním podpořili skvělí bratři Dvořákovi.

Kdvž na začátku mistrovství trenér Kvasinka věštil svému obměněnému týmu velkou budoucnost nemýlil se. Češi nakonec vyhráli tři sety v řadě. Teď už snad nikdo nebude spochybňovat úroveň českého volejbalu! Skleslí Italové odcházeli ze sportovní haly se sklopenými hlavami a zpytovali svědomí. Nerozuměli tomu, proč jim tentokrát nejcennější kov proklouzl mezi prsty.

17 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou v něm zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

(Slova zapište bezchybně; ohebná slova zapište ve stejném tvaru, v němž jsou užita v textu. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání. Podtržená slova jsou zapsána správně.)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 18-22

(1) V Ho Či Minově Městě bylo uprostřed léta strašné vedro. Artemis Fowl byl ale ochoten to snést Doutnala v něm totiž jiskřička naděje že konečně naide Knihu Proto teď se svým komorníkem Butlerem seděl v kavárně a čekal na

"Ještě čaj, pánové?" zeptal se jich úslužně drobný číšník s knírkem

"Ušetřete nás toho divadla a sedněte si vedle mě." zavelel Artemis Ien mezi námi – máte ručně šité boty, hedvábnou košili a před pár dny jste byl na manikúře. Vy nejste číšník, ale Nguyen, náš kontakt.

Nguyen si nervózně přisedl. Zarazilo ho, jaká z toho mladého muže, který ho tak rychle prokoukl, sálala autorita.

(2) "A teď k věci." řekl mladík. "Sešli isme se. protože jste odpověděl na můj inzerát.

"Tu Knihu má jedna léčitelka," sdělil mu Nguven,

"Tak nás k té ženě zaveďte," rozhodl Artemis

Po dvouhodinové cestě rozpáleným městem konečně dorazili do úzké temné uličky, kde na rýžové rohoži seděla malá zahalená postava. "To je ona," pošeptal Nguyen svým společníkům.

"Madam, potřebuji vaši Knihu," oslovil ženu Artemis a podal jí láhev s etiketou whisky. Z hábitu vystřelila skyrnitě zelená ruka a zmocnila se láhve. Stařena do sebe obrátila její obsah a zaskřehotala: "Nevím nic o žádné knize. Jsem léčitelka."

Artemis si povzdychl: "Vy přece nejste léčitelka,

Žena shodila z hlavy šál a Artemis zahlédl oči zlaté barvy a špičaté uši.

"Jestli víš o Knize," řekla víla, "pak taky víš, že bych tě mohla zabít lusknutím prstů!

"Myslím, že ne," odvětil Artemis, "právě jste totiž vypila čtyrtlitr svěcené vody. Pokud odejdu bez Knihy, zaručeně budete do zítřka mrtvá. Jestli mi ale Knihu půjčíte, dám vám ampuli s látkou, která účinky svěcené vody zneutralizuje."

Víla už začínala cítit mírné křeče. Sáhla proto do záhybů svého špinavého roucha a vytáhla zlatý svazek velikosti krabičky zápalek: "To beru."

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není zdroj výchozího textu uveden.)

18 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vvplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N). 18.1 Knihu, kterou chtěl Artemis získat, měla víla ukrytou ve zlaté krabičce od zápalek 18.2 Artemis vyhrožoval, že pokud mu Kniha bude zapůjčena, víla přesně za 24 hodin zemře 18.3 Artemis podal víle láhev o objemu čtvrt litru, v níž byla whisky zředěná svěcenou vodo 18.4 V úzké temné uličce se alespoň nějakou dobu společně nacházely iak víla vydávající se zprvu za léčitelku, tak nejméně tři další osoby

19 Které z následujících tvrzení odpovídá výchozímu textu?

- [A] Nguyenova odpověď na Artemisův inzerát časově předcházela schůzce v kavárně
- [B] Artemisova odpověď na Nguyenův inzerát časově předcházela schůzce v kavárně. • [C] Schůzka v kavárně časově předcházela
- Nguyenově odpovědi na Artemisův inzerát • [D] Schůzka v kavárně časově předcházela Artemisově odpovědí na Nguvenův inzerát.

20 Které z následujících tvrzení neodpovídá výchozímu textu?

- [A] Jde o epický text.
- [B] Jde o umělecký text.
- [C] V textu je alespoň částečně popsán vzhled Nguyena a víly.
- · [D] Všechny osoby, o nichž se v textu píše promlouvají v přímé řeči 21 Rozhodněte o každém z

následujících úseků výchozího textu, zda tučně vyznačený větný člen ie přívlastek neshodný (A), nebo ne (N), (Posuzované větné členy jsou tučně vyznačeny také ve

21.1 zahlédl oči zlaté barvy 21.2 žena shodila z hlavy šál 21.3 víla už začínala cítit mírné křeče 21.4 doutnala v něm totiž jiskřička naděje

výchozím textu.)

22 Vypište z <u>první části</u> výchozího textu tři víceslabičné předložky. (Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova,

tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání. Vlastní jména neposuzujte, nejsou správným řešením.)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 23

Kolegyně tvrdí hodně zvláštní věci.

23 Kdy bude možné jednoznačně určit, ve kterém čísle je ve výchozím textu užito slovo kolegyně?

- [A] když se před slovo kolegyně napíše slovo moje
- [B] když se před slovo kolegyně napíše slovo jejich · [C] když se do věty doplní náležitý tvar tvrdého přídavného jména, jímž bude rozvíjeno slovo
- [D] když se do věty doplní náležitý tvar měkkého přídavného jména, jímž bude rozvíjeno slovo koleavně

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 24 Věta č. 1: Nový mlýnek na kávu najednou přestal mlýt

Věta č. 2: Před odjezdem si výletníci museli zbalit

Které z následujících tyrzení o větách z výchozího textu je pravdivé?

- [A] Obě tyto věty jsou zapsány pravopisně • [B] Každá z těchto vět obsahuje pravopisnou
- [C] Věta č. 1 je zapsána pravopisně správně, věta č. 2 obsahuje pravopisnou chybu.
- [D] Věta č. 1 obsahuje pravopisnou chybu, věta č. 2 je zapsána pravopisně správně.

VÝCHOZÍ TEXT

K ÚLOHÁM 25–27

Když v lednu 1925 vypukla v aljašském městečku Nome epidemie záškrtu, vyslali jeho obyvatelé nouzový signál. Kvůli špatnému počasí k nim však nebylo možné lék včas dopravit letadlem ani lodí. Tohoto úkolu se tedy museli ujmout musheři se svými psími spřeženími. Čekala je náročná trasa dlouhá zhruba tisíc kilometrů. Při takové vzdálenosti je ale třeba odpočívat, což znamená ztrácet čas. Životodárný náklad si proto jako štafetu postupně předalo celkem dvacet týmů. Během pětidenní záchranné mise museli lidé i psi čelit ukrutným mrazům, nakonec se ale podařilo dovézt lék na místo určení. Heroický výkon vzbudil **nebývalý** zájem médií i veřejnosti. Pes Balto, vůdce dvacátého psího spřežení, má dokonce svou sochu v newyorském Central Parku.

Slavná záchranná akce se stala inspirací pro Iditarod, extrémní závod saní tažených psv. který se každoročně koná v hřeznu. Trasa závodu vedoucí aljašskou tundrou i drsnými horami, je dlouhá skoro 1 800 kilometrů. Není **asi** nutné zdůrazňovat, že utkat se s **nelitostnou** přírodou vyžaduje hodně sil a odvahy. To ostatně potvrzuje i průběh závodu v roce 2023: loni závodníci vyjeli na trať v neděli 5. března ve 14.00, nejlepší z nich se do cíle dostal až za osm dní a 21 hodin

Vysvětlivka: musher - člověk, který řídí saně tažené psím spřežením

(www.tyden.cz; www.aktualne.cz; upraveno)

25 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N). 25.1 Špatné počasí na Aljašce v lednu 1925 způs izový signál z městečka Nome nebyl vyslán včas 25.2 Při záchranné akci, jejímž cílem bylo dopravit do městečka Nome lék, byl vůdcem posledního psího spřežení pes Balto 25.3 Nejlepší ze všech závodníků, kteří se v roce 2023 účastnili závodu Iditarod, dojel do cíle později než během druhého březnového víkendu 25.4 Během záchranné mise, jíž se účastnilo dvacet se denně urazilo zhruba padesát kilo

26 Ve které z následujících možností je uvedena dvojice slov, jež lze v kontextu výchozího textu považovat za synonyma? (První slovo z každé dvojice pochází z výchozího textu a ie v něm vyznačeno tučně.)

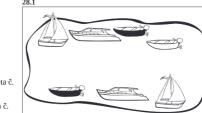
- [A] třeba například
- [B] nebývalý nepřekvapivý
- [C] asi přibližně • [D] nelítostnou – nemilosrdnou

27 Tvrzení: Slovo **** z výchozího textu má pouze jednu předponu a ta je neslabičná. Na vynechané místo (*****) ve výše uvedeném tvrzení je nutné doplnit slovo tak, aby tvrzení bylo pravdivé.

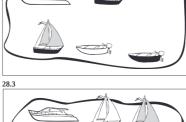
Které z následujících slov na toto místo patří?

- [A] slavný
- [B] ukrutný
- [C] odpočívat [D] vzdálenost
- 28 Přiřaďte k jednotlivým obrázkům (28.1-28.4) odpovídající popis (A-F).

(Žádnou možnost z nabídky A-F nelze přiřadit víckrát než jednou.)

• [A] Na celém jezeře je lichý počet lodí. Většinu ze všech motorových lodí na jezeře tvoří čluny. U

 [B] U severního břehu kotví sudý počet bílých lodí. Ze všech lodí na jezeře jsou celkem čtyři motorové. U jižního břehu nekotví žádná jachta.

jižního břehu kotví dvě tmavé lodě.

- [C] Na celém jezeře je sudý počet plachetnic. U severního břehu kotví více lodí než u břehu jižního Většinu ze všech lodí na jezeře tvoří bílé lodě. • [D] U jižního břehu kotví lichý počet lodí. Na
- celém jezeře je počet plachetnic shodný s počtem jachet. U severního břehu nekotví žádný tmavý • [E] U jižního břehu kotví sudý počet motorových

lodí. U severního břehu kotví tmavá plachetnice.

Na celém jezeře isou dvě jachty, z nichž každá

kotví u jiného břehu. • [F] Na celém jezeře je sudý počet tmavých lodí. Počet plachetnic, které kotví u severního břehu, je shodný s počtem člunů kotvících u jižního břehu.

U severního břehu kotví lichý počet lodí. Vysvětlivky: Na níže uvedeném obrázku je jezero, na kterém se nachází celkem pět lodí: tři jsou motorové, dvě jsou plachetnice bez motoru

TEXT 1 Jel stař Jel stařec na oslu a blízko cesty hned zřel svěží louku, samý květ Své zvíře pouští tam a šedivec náš hravý s nadšením skáče do té trávy. dovádí, zpívá, tiší hlad

a válí se v ní a je rád, že spást zde může místo celé. Tu stařec spatří nepřítele.

Dost jasně to snad povídám."

"Teď musíš se mnou uprchnout!" "Pročpak?" odpoví trávožrout. "Budu snad na hřbetě mít proto dvojí tíž?" "To ne," děl starý pán a chystal se jít pryč. "Co na tom," osel řek, "změní-li se můj pán? Já se chci pást. Vy zmizte v stráni. Nepřítelem jsou všichni páni.

(J. de La Fontaine, Starec a osel, upraveno)

TEXT 2

Knižní slova (např. sivý) se uplatňují zejména v uměleckých textech, v hěžně mluvené řeči se téměř nepoužívají. Svnonvmem knižního slova sivý je běžně užívané slovo šedivý.

Tvrzení č. 1: Osel se obával, že na hřbetě neunese

dvojnásobnou váhu, a proto odmítl starce následovat

Tvrzení č. 2: Osel dal najevo, že všechny pány včetně starce považuje za nepřátele.

Odpovídá alespoň některé z výše uvedených tyrzení TEXTU 12

- [A] ne, žádné z těchto tvrzení
- [B] ano, ale pouze tvrzení č. 1
- [C] ano, ale pouze tyrzení č. 2
- [D] ano, každé z těchto tvrzení

2 Které z následujících tvrzení odpovídá TEXTU 1?

- [A] V podtržené přímé řeči stařec promlouvá k
- oslovi, označenému v textu také jako šedivec. [B] V podtržené přímé řeči osel promlouvá ke
- starci, označenému v textu také jako šedivec. [C] V podtržené přímé řeči osel, který je v textu
- označen také jako šedivec, promlouvá ke starci. [D] V podtržené přímé řeči stařec, který je v textu
- označen také jako šedivec, promlouvá k oslovi. 3 Které z následujících tvrzení o slovese

tučně vyznačeném v TEXTU 1 je pravdivé? (Úlohu řešte na základě informací uvedených v TEXTU 2.)

- [A] Sloveso zřít je na rozdíl od svého synonyma vidět knižní.
- [B] Svnonvmem běžně užívaného slovesa zřít ie knižní slovo vidět.
- [C] Sloveso zřít je na rozdíl od svého synonyma rozhlédnout se knižní.
- [D] Svnonvmem běžně užívaného slovesa zřít je knižní slovo rozhlédnout se

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 4

Musíš kout železo, dokud je žhavé.

4 Napište smysluplnou větu o čtvřech slovech, v níž výraz KOUT bude jednoznačně jiným slovním druhem než ve výchozím textu.

Vzniklá věta musí obsahovat tvar kout,* *musí být gramaticky i pravopisně správná a musí obsahovat

Přiřaďte k jednotlivým souvětím (5.1-5.3) odpovídající tvrzení (A-E). (Žádnou možnost z nabídky A-E nelze přiřadit víckrát

5.1 Ten maník vůbec nikam nechodí pěšky, všude se vozí nablýskaným fárem 5.2 Kdybyste pořád nevejrali do počítače, mohli jsme si teď spolu zahrát fotbal 5.3 Můj bratr odjakživa nesnášel, když

pod stromečkem zase našel další fusekle

- [A] V souvětí je pouze jedno nespisovné slovo, a to v první větě souvětí.
- [B] V souvětí je pouze jedno nespisovné slovo, a to v druhé větě souvětí.
- [C] V souvětí jsou celkem dvě nespisovná slova: obě jsou v první větě souvětí. • [D] V souvětí jsou celkem dvě nespisovná slova:
- obě isou v druhé větě souvětí. • [E] V souvětí jsou celkem dvě nespisovná slova: v
- každé větě souvětí je jedno.

6 Která z následujících vět není zapsána pravopisně správně?

doklady.

- [A] Houbaři našli na nedaleké mýtině jelení paroží. • [B] Barvitě nám vylíčil problémy se ztracenými
- [C] V průběhu jednání se začal chovat dost nevyzpytatelně
- [D] Rodiče si šli po náročném výšlapu odpočinout do výřivky.

Souvětí č. 1: Ne abys přišel pozdě, dostal bys totiž poznámku.

Souvětí č. 2: Jestli přijdeš pozdě, dostaneš poznámku.

Které z následujících tyrzení vystihuje výše uvedená

- [A] V každém souvětí je obsažena výčitka za předchozí jednání.
- [B] V každém souvětí je obsaženo varování před následky jednání.
- [C] V souvětí č. 1 je obsažena výčitka za předchozí jednání, v souvětí č. 2 je obsaženo varování před následky jednání.
- [D] V souvětí č. 1 je obsaženo varování před následky jednání, v souvětí č. 2 je obsažena výčitka za předchozí jednání.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 8–12

Ačkoli ještě nedávno bylo tetování vnímáno většinou negativně, dnes už je poměrně běžné. Málokdo ovšem ví, jak dlouhou má tradici.

**** se lidé nechávali tetovat již v době měděné. svědčí mumie muže známého pod přezdívkou Ötzi, jenž žil někdy mezi lety 3400 a 3100 př. n. l. Skvrny na jeho těle, nalezeném v roce 1991, vědci zpočátku považovali za popáleniny, podrobnou analýzou však bylo prokázáno, že jde o tetování. Většinu z celkem 61 vytetovaných čar o maximáln délce 40 mm má Ötzi na nohou a v dolní části zad, a to na místech, která využívá i dnešní akupunktura. Někteří **uznávaní** odborníci proto soudí, že jeho tetování mohlo označovat akupunkturní body.

Důležité poznatky o tetování přinesly také gebeleinské mumie. Tato šestice mumifikovaných těl byla nalezena v Egyptě na sklonku 19. století. Před několika lety vědci díky moderním technologiím zjistili, že dvě z mumií jsou potetované. Jejich tetování patrně poukazovalo na vyšší společenské postavení. Na paži gebeleinské

ženy se našly čtyři symboly (mají tvar písmene S). Gebeleinský muž má na rameni dva zvířecí motivy: jedno tetování pravděpodobně znázorňuje býka (ten byl v Egyptě symbolem moci a síly), v druhém případě jde nejspíš o paovci hřivnatou (zvíře podobné koze, které žije v Egyptě). Tento objev vyvrátil domněnku, že **starověcí** Egypťané tetovali pouze ženy.

Tetování je typické i pro mnoho ostrovních kultur S osobitým zdobením mužských těl, sahajícím od beder až po kolena, se setkáme třeba u jednoho samojského kmene. Nechat si udělat takové tetování je podmínkou pro to, aby byl dospívající Samojec přijat mezi dospělé. Je tedy zjevné, že tetování zdaleka není jen estetickou záležitostí, jak se mnozí lidé domnívaií.

Vysvětlivka: *akupunktura* – léčebná metoda, při níž se do určitých míst pacientova těla vpichují speciální jehly

(www.national-geographic.cz; www.stoplusjednicka.cz, upraveno)

8 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vvplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N). 8.1 Alespoň jedna z 61 čar vytetovaných na Ötziĥo těle je dlouhá 40 milimetrů. 8.2 Gebeleinské mumie byly nalezeny dříve než mumie muže přezdívaného Ötzi. 8.3 Každý Samojec mužského pohlaví se po dosažení dospělosti musí nechat potetovat 8.4 Umístění čar vytetovaných na Ötziho těle dokazuje, že akupunktura vznikla v roce 3400 př. n. l.

9 Ve které z následujících možností jsou významové vztahy mezi slovy nejpodobnější vztahům mez slovy BEDRA - TĚLO - KOLENO? (Slova *bedra, tělo *a koleno posuzujte ve významu, který mají v podtrženém úseku výchozího textu. Správná je pouze ta možnost, v níž pořadí slov odpovídá pořadí *bedra *- tělo - koleno.)

- [A] zip bunda rukáv
- [B] vesnice náves ulice
- [C] povodeň voda hráz
- [D] přezůvka bota sandál

10 Která z následujících informací je ve výchozím textu čtenářům předkládána jako domněnka?

- [A] informace, že v Egyptě žije paovce hřivnatá
- [B] informace, že v Egyptě býk symbolizoval moc a sílu
- [C] informace, že gebeleinský muž má na rameni dvě tetování
- [D] informace, že jedno tetování na rameni gebeleinského muže znázorňuje býka

11 Která z následujících možností patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu?

(Po doplnění možnosti musí být příslušné souvětí smysluplné a gramaticky správné.)

- [A] S tím, že
- [B] O tom, že
- [C] S těmi, co • [D] O těch, co
- 12 Ve výchozím textu jsou tučně vyznačena čtvři slova. Kolik z nich je přídavných jmen měkkých?
- [A] pouze iedno
- [B] celkem dvě
- [D] čtvři

• [C] celkem tři

Rozhodněte o každé z následujících možností, zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N) 13.1 Během příštího víkendu společně navštívíme otcovi příbuzné z Moravy 13.2 Pro nedostatečné důkazy ho ve všech bodech obžaloby zprostili obvinění. 13.3 Návštěvníci se mohou zastavit v zámecké kaply, kde jsou vystaveny cenné barokní malby. 13.4 Protože se zřejmě brzy začne stmívat, nusíme se co nejdřív vydat na zpáteční cestu

14 Vypište z každé z následujících vět (14.1 a 14.2) základní skladební dvojici. (Základní skladební dvojice musí být zapsány pravopisně správně.)

14.1 Návštěva divadelního představení je i dnes ými lidmi považována za společenskou událost 14.2 Její včerejší ne, pronesené s neobvyklou rozhodností, mě překvapivě zahřálo u srdce.

15 Seřad'te jednotlivé části textu (A–F) tak, aby byla dodržena textová návaznost.

- [A] "Kdo to sem přinesl? Ještě není půlnoc, takže od Noční pošty to být nemůže," divil se a poklepal prstem na obálku. Pak dodal: "Jsou na ní známky, ale chybí razítko."
- [B] Jeií mamka totiž o svých příbuzných nikdy nemluvila. I když Emily podnikla v tomhle směru čmuchalství první kategorie, nedokázala z mamky dostat nic víc, než že "v rodině mají složité vztahv"
- · [C] Emilvini rodiče se chvstali k odchodu. Mamka se obouvala, táta stál vedle ní. V jedné ruce držel dopis a v druhé obálku se staromódními známkami
- [D] Mamka k němu vzhlédla: "A není to o to zajímavější?" Táta pozvedl obočí a začal číst: "Vážená paní, sděluji vám, že váš příbuzný Patrik se potýká se závažnými těžkostmi a žádá o vaši okamžitou pomoc."
- [E] "A proč zrovna ty?" neodpustil si táta. Mamka pokrčila rameny: "Co naděláš, rodina je rodina. A navíc isem asi jediná, kdo to jelito může přivést k rozumu!" V Emily se rázem spustil poplach na detekci drbů.
- [F] Mamka se zatvářila, jako by snědla něco kyselého: "To určitě! S těžkostmi se potýká prateta Aoife kvůli tomu, že má s Patrikem samé starosti. Přesto bych za ním měla zajít."

(B. Read, L. Trinderová, Půlnoční hodina, upraveno)

16

16.1 Učitelka informovala rodiče o mém nevhodném chování.

Úsek podtržený ve výše uvedené větě jednoduché upravte tak, aby z věty vzniklo gramaticky správné souvětí obsahující dvě věty. Význam původní věty musí zůstat zachován.

16.2 Parkoval na místě, které bylo určeno jen pro zákazníky

Úsek podtržený ve výše uvedeném souvětí upravte tak, aby ze souvětí vznikla gramaticky správná věta jednoduchá. Význam původního souvětí musí zůstat

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOZE 17

TEXT 1

nepoko hrbolek náhrdelník podpatek bezdomoved vodárna prádelník příchuť pravnul drobeček lepidlo předsíň

Odvozování typu A: způsob tvoření slov, při němž se základové slovo (ti. slovo, od něhož se přímo odvozuje) současně rozšiřuje o předponu i o příponu. Tímto způsobem bylo například ze základového slova hora odvozeno slovo pahorek.

Odvozování typu B: způsob tvoření slov, při němž se základové slovo rozšiřuje buď pouze o předponu (např. ze základového slova průměr bylo odvozeno slovo nadprůměr), nebo pouze o příponu (např. ze základového slova *postel *bylo odvozeno slovo

17 Vypište z TEXTU 1 tři slova, která byla vytvořena odvozováním typu A. Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2.

Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova. tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 18

Jelikož je Martin už od dětství vášnivý hokejový fanoušek, tatínek mu k narozeninám přichystal zkutečné překvapení: koupil vstupenky na mezinárodní utkání. Martin se celý měsíc snažil vyzvídat, jaký dárek dostane, rodiče se ale tvářili

Konečně nastal ten dlouho očekávaný den. Zprvu byl Martin přesvědčen, že jedou na obvyklou večeři do jeho oblíbené restaurace. Podezření začal mít až ve chvíli, kdv nevystoupili na známé zastávce, ale pokračovali do centra. Po příjezdu ke stadionu Martin nevěřil svým očím. U hlavní brány se shromáždily davy lidí, čeština se tu mísila s jakýmsi cizím jazykem, kterému nerozumněl.

Utkání bylo nesmírně napínavé a skončilo nečekaným vítězstvím domácích. Pomyslnou třešničkou na dortu byla možnost získat autogrami od hráčů z obou týmů. Byl to ten nejůžasnější narozeninový dárek.

Naiděte ve výchozím textu čtvři slova, která isou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

Podtržené slovo je zapsáno správně

Slova zapište bezchybně ve steiném tvaru, ve kterém isou užita v textu. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 19-23

TEXT 1

(1) Když náš host dokončil děsuplný příběh o Černé lodi, nastalo hrobové ticho, "Jak by někdo mohl hýt mrtvý a nevědět o tom? Tak víte co se děje na palubě Černé lodi?" zeptal jsem se ve snaze utišit svůj strach. "Myslím, že odpověď na tyto otázky znáš, Ethane," pravil Thackeray s úsměvem poněkud zabarveným smutkem. "Je čas se rozloučit. Ethane a Káťo, bylo mi ctí vás poznat," dodal a odešel z naší krčmy.

(2) Vyběhli jsme za ním a sledovali, jak zamířil k okraji skalnatého útesu. Bez váhání se vydal směrem dolů a za okamžik už byl na úpatí. U břehu na něj v člunu čekali dva muži. Když k nim nastoupil, vyrazili k jakési lodi kotvící opodál. Její trup byl proděravělý jako kabát prožraný moly, plachty měla potrhané. Podobně zbídačená byla i

"To je ta Černá loď, že?" hlesla Káťa. Přál jsem si odpovědět, že je to **holý** nesmysl, v hloubi duše isem ale věděl, že má pravdu. Thackerav i posádka tajuplné lodi byli mrtví.

(3) Vrátili jsme se do krčmy a posadili se ke krbu. Vtom jsme zvenku zaslechli chrastění klíčů. Rychle isme se schovali do komory a škvírou mezi dveřmi vykukovali ven. Záhy do výčepu vešli nějací zvláštně oblečení muži. Káťa z toho byla stejně zmatená jako já. Kdo to je? Co tu chtějí? Snad to neisou luniči!

"Takže tenhle hostinec je opuštěný, Hughu?" řekl jeden z nich.

"Už dlouho, Montagueu," odpověděl druhý

Musel jsem zjistit, co jsou zač. Vylezl jsem tedy z úkrytu a pravil: "Co si přejete, pánové?

"Po té tragické události se mu místní začali vyhýbat," pokračoval Hugh a mě si vůbec nevšímal. "Ethane, oni nás neslyší a nejspíš ani nevidí." špitla Káťa. Přistoupil isem blíž k jednomu z mužů, on se však náhle vydal k oknu. Prošel přitom přímo skrze mě!

(Ch. Priestley, Příšerné příběhy z Černé lodi, upraveno)

TEXT 2

Slovesný tvar typu A: i bez okolního textu lze určit, zda je sloveso užito v jednotném, či množném čísle, např. odejdi (je to pouze tvar 2. osoby čísla jednotného).

určit, zda je sloveso užito v jednotném, či množném čísle, např. odešla (dcera odešla ×

- (Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2.) • [A] Jak začali, tak neslyší jsou slovesné tvary typu
- slovesný tvar typu B. • [D] Začali je slovesný tvar typu B, neslyší je

21 Která z následujících

- 22 Rozhodněte o každém z následujících

Slovesný tvar typu B: bez okolního textu nelze

19 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N). 19.1 Ethan se nakonec dovtípil, že námořníci z Černé lodi zemřeli, když jejich loď najela na skalnatý útes. 19.2 Ve chvíli, kdy člun vyplul směrem k lodí s notrhanými plachtami, se v něm nacházely celkem dvě osoby. 19.3 Thackerave trochu rozesmutn že na rozdíl od Ethana nezná odpověď na otázky, které mu Ethan položil 19.4 Lupič Hugh se od místních lidí dozvěděl, že hostinec je opuštěný, a proto se do něj on a jeho komplic Montague vloupali.

20 Které z následujících tvrzení o slovesných tvarech podtržených v TEXTU 1 je pravdivé?

- [B] Jak začali, tak neslyší jsou slovesné tvary typu • [C] Začali je slovesný tvar typu A, neslyší je
- slovesný tvar tvpu A.

možností vystihuje TEXT 1?

- doktora se během morových ran stala [A] Jde o lyrický text, který vypráví Ethan
- · [B] Jde o epický text, který vypráví Ethan. [C] Jde o lvrický text, který nevypráví Ethan.
- [D] Jde o epický text, který nevypráví Ethan.

tvrzení, zda je pravdivé (A), nebo ne (N). (Posuzovaná slova jsou v TEXTU 1 vyznačena tučně.)

22.1 V daném kontextu je synonymem va zbídačený slovo zub 22.2 V daném kontextu je synonymem slova holý slovo naprostý 22.3 Slovo *přistoupit* je v textu užito ve stejnén významu jako ve větě Přistoupil na jeho podmínky. 22.4 Slovo projít je v textu užito ve stejném význ iako ve větě Učitel pečlivě prošel mé výpisky.

23 Vypište z druhé části TEXTU 1 tři podstatná jména, která jsou v textu užita v 6. pádě.

Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného podstatného jména, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.

24 Která z následujících vět je zapsána pravopisně správně?

který se drží 40 dní před Velikonocemi

- [A] Mé rodiče trápili starosti s rodinou firmou. [B] Mé rodiče tránily starosti s rodinou firmou
- [C] Mé rodiče trápili starosti s rodinnou firmou.
- [D] Mé rodiče trápily starosti s rodinnou firmou.

VÝCHOZÍ TEXT

K ÚLOHÁM 25–27

Začátkem roku se v Benátkách tradičně pořádá plochou střechou. Celkový počet patrových domů karneval. Během něj italské město ožívá barvami, hudbou a maškarními průvody. Po ukončení této několikadenní slavnosti nastává období půstu.

Benátský karneval se podle některých zdrojů poprvé konal už v roce 1162. Benátčané byli z masek natolik nadšení, že je časem nosili už od října. V roce 1608 bylo proto uzákoněno, že masky lze v Benátkách nosit výhradně při karnevalu, a nikoli jindy. Tomu, kdo toto nařízení porušil, hrozil trest: zbičování nebo vězení.

Jednou z tradičních benátských masek je bauta zlacená maska s otvory jen pro oči, která dokonale utají totožnost maskovaného. Ženám je určena zpravidla vkusně zdobená colombina, překrásná maska zakrývající oči a kořen nosu. Nejznámější maskou je však **patrně** morový doktor. Tato bílá. hrozivě vypadající maska s dlouhým zahnutým zobákem byla původně využívána pouze v lékařství. Během morových ran si totiž lékaři do tohoto zobáku vkládali byliny, jež měly svou vůní přebít zápach nemocných.

Masky jsou typickým suvenýrem z Benátek Kromě miniatur s ručně malovanou výzdobou, vyrobené ze sádry, je zájem i o levnější masky z lisovaného papíru.

(ct24.ceskatelevize.cz; www.stoplusjednicka.cz, upraveno)

25 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N), 25.1 Existují zdroje, podle nichž se historicky první benátský karneval konal roku 1162. 25.2 Karneval, který se koná v Benátkách, trvá několik dnů a v kalendářním roce časově předchází Velikonocům 25.3 V minulosti mohl být člověk zbičován Benátkách jindy než během karnevalu. 25.4 Z původní karnevalové masky morového

nezbytná součást lékařského vybavení. 26 Ve které z následujících možností je uvedena dvojice slov, jež nelze v kontextu výchozího textu považovat za antonyma? (První slovo z každé dvojice pochází z výchozího textu a

• [A] vkusně – nevkusně

[B] patrně – nepatrně

ie v něm vyznačeno tučně.)

 [C] zahnutý – rovný [D] levnější – dražší

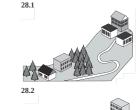
27 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se vyskytuje chybně užitý tvar slova?

- [A] měly svou vůní přebít zápach nemocných [B] překrásná maska zakrývající oči a kořen nosu • [C] město ožívá barvami, hudbou a maškarními
- průvody [D] kromě miniatur s ručně malovanou výzdobou. vvrobené ze sádrv

28 Přiřad'te k jednotlivým obrázkům (28.1-28.4) odpovídající popis (A-F).

(Žádnou možnost z nabídky A-F nelze přiřadit víckrát

- [A] Celkový počet domů je lichý. Patrových domů ie méně než přízemních. Většina domů mezi stromy má sedlovou střechu.
- · [B] Celkový počet domů s plochou střechou je lichý. Přízemních domů je méně než patrových Většina všech domů je na kopci.
- [C] Celkový počet přízemních domů je sudý. Většina všech domů je patrových. Mezi stromy se nachází více než jeden dům se sedlovou střechou. [D] Na kopci se nachází více než jeden dům s
- je sudý. Mezi stromy se nachází méně domů než na • [E] Mezi stromy je více patrových domů než přízemních. Na kopci je lichý počet domů s plochou střechou. Celkový počet domů se sedlovou
- střechou je sudý. • [F] Domů se sedlovou střechou je méně než domů s plochou střechou. Mezi stromy je více patrových domů než na kopci. Celkový počet domů na kopci je lichý.

<!-- Vysvětlivky: Na obrázku jsou čtyři domy

Mezi stromy isou dva domy se sedlovou střechou: ten blíž cestě je přízemní, ten druhý je patrový.

Na kopci jsou dva domy s plochou střechou: ten blíž stromům je přízemní, ten druhý je patrový, -->